ئەمە و جەندەر وئیسلام.. سەلام عەبدوللا

لەپەی بابەتی جەندەر بووە بە بابەتی سەرەکی ماسمیدا بەبێ ئەوەی پرسیار بکرێت بۆچی و چۆن پەژەکەی بەم شێوەیە لە وڵاتاندا لەلایەن نەتەوە یەکنەگرتووەکان و وڵاتانی ئەروپاوە کار و چالاکی و خەرجییەکی زۆریان بۆ تەرخان کردووە. لەکاتێکدا هێشتا بە پێی داتاکانی ڕێکخراوەکانی ژنان بە خۆیان مافی یەکسانی ژن و پیاو بەشێوەی دڵنیانە پێشێلدەکەن و لەناو زەڵکاوی چەوساندنی ژنان تێوەگلاون وەك لە نموونەی(خانووەکانی لەشفرۆشی ئەمستردام و هامبۆرگ و ڤییەنا و هەموو شارەکانیان و پۆرنۆگرافی لە پێسەتەری سەرشەقام، گۆڤار و ڤیدیو و کەناڵی تەلەفزیونی و فیمیساید و هەزاران بنکەی پاراستنی ژنان و قەدەغەکردنی لەباربردن و هەژاری و بێکاری و ڕەگەپەرەستی و بازرگانی بە مرۆڤ) و بە هۆی پیشەسازی چەك و بەرپاکردنی جەنگەوە(ملیونان ژن و منداڵ) تووشی ئاوارەیی و لەشفرۆشی و هەژاری کردووە و بە درونەکانیان هەزاران ژن و منداڵ دەکوژن لە ئەفغانستان و لیبیا و کوردستان و عیراق.
لە دنیایەك لەوانەوە لە سەرباز، چاودێر و پاسەوانی قەڵەم و مایك بەدەست بۆ ڕژێمی ستەمکاری کە پێکهاتوون لە(نووسەر و ڕۆژنامەنووس و سیاسەتمەداری خۆفرۆش) و لە هەر هەواڵ، ڕاپۆرت، گفتوگۆ بۆەو بە (نامۆیی کار، کەسایەتی، ڕەوشت، بەها کۆمەڵایەتییەکان و دەروونی)خزمەت بە ئەجندای چینی بۆرژوا و سیستەمی سەرمایەدار دەکەن لە دوا قۆناغی گەشەکردنی(ئیمپریالیزم).
ئەمهش هەر وەك مارکس لەنامەیەکی بۆ ئەنگلس وتی: ئەرکمان وەك نوێنەری حزبی پرۆلیتاری لە خۆمان وەردەگرین و تەنها لە خۆمان.
ئەمە ڕقوقینەی تایبەتی و گشتی هەموو فیرقەکانی جیهانی کۆن و تازە دووپات و پەسەندیان کردووە- ڕێکخستنی شیوعی 1848-1850 بە زمانی عەرەبی)ە.
(Heike Friauf) لە گۆڤاری(Marxistische Blaetter)لاپەڕە60، 2010) لە بەشی"جێندەر" لەبری ژن، دەنووسێ: … پرسی ژن خراوەتە سەر ڕەف و ڕەوتی جێندەر جێگای گرتووە. ئەم ڕەوتە دوو داواکاری زۆر خراپ لە یەکێتی ئەروپا کردووە بۆ ژنانی ئەمانیا:1- پرسی ژن لە سەر ئاستی شارەوانی و ئەیالاتەکان نوێنەرایەتی ژن و خانەی ژنان و قسەکەرانی ژنان بەشێوەیەکی کاریگەرانە هەوەشێننەوە و پشتیوانی لە هیچ ستڕکتورێکی هاوشێوەیان نەکرێت. 2- ناچارکردن بە کارکردن

بەم دەستەواژە نارِشنە ئەگەر ژنان ویستیان گرِبەستی توِژینەوە بکەن، قەرزوەربگرن یان بِ دامەزراندنی ئەکادیمی(…).
خرِە؟ دوور لە تیئرِی پیلانگ، دەبِ پرسیار بکەین: کِ لەپشت ئەم رەوتە راوەستاوە؟
لرِەوە دەچینە ناو رەخنە و هەِویستوەرگرتن لە سیستِم و شِوەی کارکردنی و و بِن ئِمە لە کوِی دنیا و ناکِکییەکانی راوەستاوین: ئولریش بوش لە وتارِکیدا ئاماژە بە وتەیەکی ماکس فیبەر دەکات:(ئِم جیهانِی تِدا دەژین، تا ادِیِکی زِر جیهانِکە لِایِن مارکس و نیچِ لِ قالِب دراوِ.).
نیتشە وەك(پِشەنگی جواناسی فاشیزم-لِکاش-) سِر بِ ئِردوگای بِرژوازی بووِ، نِک پرِلیتاریا. ِخنەکانی لِ سِسیالیزم، لیبرالیزم و مِسیحیِت، لِ دیموکراسی، عِقِانییِت، ئِخلاق و هتد وِک ِخنِیِکی راستِەوانەیِ، وِک نوخبِیی، ئِرستِکراتی و کِنِپِرست، کِ لِایِن نیهیلیزمِکی ِمانیستِوِ بِردِوامِ، لِ سوبژِکتیڤیزم و بِ ئِخلاقی و ناعِقِانییِت.
(2)
پرسی ژن هەر وەك دِخی ژنانی یونان و روم و سِمەر و بابل و کِمەِگای ئیسلامی لە زِر رووەوە وەك خِی ماونەتەوە، بِ نموونِ:

- ژیانی ژن لە یِنان بریتی بووە لە کاری ناو مِ و بەخِوکردنی منِ و لە جیهانی دەرەوەی مِ دابِابوو و لە میتِدِلِژیای یونانی 3 جِر ژن وەك خواوەند هەبوون: أ – هیرا خواوەندی بە هاوسەر. ب- ئەفرِدیت خواوەندی لەشفرِشی. ت- ئەسین خواوەندی جەنگاوەر. هەروا پیاو بِی هەبوو ناپاکی لەگەل ژنەکەی بکات و خاوەن کەنیزە و لەشفرِش بِت.
- لە یاساکانی سِمەر(أ- بە پیاو مافی جیابوونەوەی داوە و ژن بِ نەبووە،(اور نمِ): پیاو مافی کوشتنی هاوسەرەکەی هەبووە ئەگەر لەگەل پیاوِکی تر خەوتبِت(القوانین السومریە و القوانین البابلیە القدیمە، د. چیا فەخری عومەر، لاپەِەی120 -121). لەیاسای حەمورابی، ماددەی 29 هاتووە: ئەگەر پیاوِك ماوەیەکی زِر دوور کەوتەوە بەخِی دیلی یان جەنگ یان بەر هِرشی دوژمن کەوتبِ مافی ئەوەی هەیە ژنەکەی بگەِنِتەوە تەنانەت ئەگەر بە پیاوِکی تر مِردیشی کردبِت وبووبِ بە خاوەن منِ. بە پِچەوانەوە ئەگەر پِوِك بە ئیرادەی خِی دوور کەتبِ بِی نیە ژنەکەی بگەِنِتەوە(ماددەی30). لە یەەکِك لەیاساکانی(ئانا اتیشو) هاتووە: ئەگەر ژنِك رقی لە

هاوسەرەکەی بوو و پێی بڵێ تۆ هاوسەرم نیت، سزاکەی هەڵدانیە بۆ ناو ئاو. بەڵام ئەگەر بە پێچەوانەوە پیاوەکە وا بڵێت، ئەوە هەر ئەبێ سزای(منداڵ زۆو) بدا.

- لە کۆمەڵگەی ئیسلامیدا(سەلەفی و رەوتە ئیسلامییەکانی تر بیانەوێ یان نەیانەوێ)ئەم شێوە هاوسەرگیرانە هەبووە، بۆ نموونە: 1-زەواجی شغار(ژن بە ژن)، پێغەمبەر وتوویەتی(لا شغار فی الاسلام)، بەڵام لە کوردستان چەن خێزانی شغار ڕێکخراوە؟! 2- زەواجە ژنێك بە کۆمەڵێ پیاو(زەواج الرهت) 3- زەواجی میرات(پێدەڵێن زەواجی موقت، واتە زەواجی کوێ لەگەل ژنی باوك، چونکە بە بەشێك لە میراتی دەزانن. 4- زەواجی ژنی شودار. 5- زەواجی ئیماء. 6- زەواجی(الخدن). 7- زەواجی بعول(ئەوەی ئیستا باوە). 8- زەواجی نعول لەگەل چەند ژنێك(فرە ژنی). 8- زەواجی ئەستبزاع. 9- زەواجی سەبی(کچەکە دەبێ قبووڵ بکات بە بێ مارەیی وەك بەشێك ناوماڵەی خێی). 10- زەواجی گڵینەوەی ژن. 11- زەواجی موتعە. 12- زەواج لەگەل (صاحبات الرایات). ئیسلام بەشێك لەو هاوسەرگیریانەی نەهێشت، بەڵام ئێستا چەندین شێوەی زەواجی تر هەیە، وەك: 13- زەواجی مسیار. 14- زەواجی عورفی. 15- زەواج بە نییەتی جیابوونەوە. 16- زەواجی المهراب. 17- زەواجی جهاد. 18- زەواجی المصواب. 19- المصیاف. 20- المسفار. 21- المصیاع. 22- المقراز. 23 زەواجی تەحلیل(ماوە بە چاش).

زۆر کەس پێی وایە زەواجی تاك هاوسەری تاقە شێوەی هاوسەرگیریە، بەڵام دەبێ ڕوون بێت کە پاش سەرکەوتن بەسەر کۆمەڵگەی کۆمۆنی دایکساریدا، پیاوسالاری بەناوی یاسا و ئاین مەزهەب و نەریت کورتی نەهێناوە لە سەپاندنی دەسەڵاتی خێی بەسەر ژن(دوا کۆلۆنی)و تا ئێستاش هەر بەردەوامە.

ئەنگلس لە(بنەماڵەی هاوسەری لە کۆمەڵگادا، ژنان لە کۆمەڵگەدا، مەجیدی مارابی، لاپەڕە 13) ئاماژە بۆ سێ جۆر هاوسەرگیری دەکات: (1-لە قۆناغی وەحشییەتی هاوسەرگیری بە کروپ بووە. 2- لە قۆناغی بەربەرییەت هاوسەرگیری جووت. 3- دەورانێ شارستانییەت تاك هاوسەری مە زینای موحەسەن(ژنی هاوسەردار) و لەشفرۆشی تەواوکەری بوون. هەروا: شەی نۆوان ئاشیل و ئاگامەمنون لەسەر ژنکی کیلەدا دەخولێتەوە(ئەنگلس، هەمان سەرچاوە، لاپەڕە 10)

بەدرێژایی مێژوو زانستی ئیتۆس(ڕەوشت یان کوراڵ)گڵانکاری بەسەر هاتووەو بەهەمان ئەندازە هاوسەرگیریش.

(3)

ئەو هەموو جۆرە هاوسەرگیریانە(بەپێی ناوچە و وڵات ئەنجامدەدرێن)، بەنموونە هاوسەرگیری مسیار لە نێوان پیاوانی سعودی و ژنی یەمەنی ڕکدەخرێت، چونکە لێرەی سعودی لە لێرەی یەمەنی بەبەهاترە و هەژاری بە هۆی جەنگەیانەوە بەربڵاوە، بۆیە هاوسەرگیرییەکە بۆ پیاوی سعودی زۆر هەرزان دەکەوێت.
مافی ژن لەسایەی ئەم ئایەتانەی خوارەوە ئەنجام دراون کە هەر وەك جارنامەی جیهانی مافی مرۆڤ 1948 کە وڵاتەکان ئیمزایان کردووە و یەك بە یەکیان بە بۆمبا و تیرۆر و بکاری و هەژارکردنی سەدان ملیون مرۆڤ و بکاری، پشتڵیان دەکەن:
نزیکەی 1400 ساڵە حکومەتە ئیسلامییەکان یان ئیسلام لە دەرەوەی دەسەڵات، کار بە دەقی قورئان ئەکەن. لە سورەتی نەحل 72 بۆ زەخرەف 32و لەوێوە بۆ أل عومران 36 و نساء 34و روم 30، ئەنعام و ئەسرا و ئەحزاب و حجرات و بقرە(ئایەتەکان لە وتارەکەی وتاری مسعود صبري-الجندرية رؤيه شرعية و سەرچاوەیتری ئینترنێت)وەرگیراوە:
1- قال الله تعالى: {نَحْنُ قَسَمْنَا بَيْنَهُمْ مَعِيشَتَهُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَرَفَعْنَا بَعْضَهُمْ فَوْقَ بَعْضٍ دَرَجَاتٍ لِيَتَّخِذَ بَعْضُهُمْ بَعْضًا سُخْرِيًّا وَرَحْمَتُ رَبِّكَ خَيْرٌ مِمَّا يَجْمَعُونَ} [الزخرف: 32]
2- {فِطْرَتَ اللَّهِ الَّتِي فَطَرَ النَّاسَ عَلَيْهَا لاَ تَبْدِيلَ لِخَلْقِ اللَّهِ ذَلِكَ الدِّينُ الْقَيِّمُ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لاَ يَعْلَمُونَ} [الروم: 30]
3- قال تعالى: {الرِّجَالُ قَوَّامُونَ عَلَى النِّسَاءِ بِمَا فَضَّلَ اللَّهُ بَعْضَهُمْ عَلَى بَعْضٍ وَبِمَا أَنْفَقُوا مِنْ أَمْوَالِهِمْ } [النساء: 34]
4- قال سبحانه: {وَاللَّهُ جَعَلَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا وَجَعَلَ لَكُمْ مِنْ أَزْوَاجِكُمْ بَنِينَ وَحَفَدَةً وَرَزَقَكُمْ مِنَ الطَّيِّبَاتِ أَفَبِالْبَاطِلِ يُؤْمِنُونَ وَبِنِعْمَتِ اللَّهِ هُمْ يَكْفُرُونَ} [النحل: 72
5- قال سبحانه: {وَلاَ تَقْرَبُوا الْفَوَاحِشَ مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَمَا بَطَنَ} [الأنعام: 151]
6- قال سبحانه: {وَلاَ تَقْرَبُوا الزِّنَا إِنَّهُ كَانَ فَاحِشَةً وَسَاءَ سَبِيلاً} [الإسراء: 32]..

7- آيات عن حقوق المرأة في سورة التوبة: قال الله تعالى: {وَالْمُؤْمِنُونَ وَالْمُؤْمِنَاتُ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ يَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَيُقِيمُونَ الصَّلاَةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَيُطِيعُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ أُولَئِكَ سَيَرْحَمُهُمُ اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيم
8- سورة الحجرات: قال الله تعالى: {يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّا خَلَقْنَاكُم مِّن ذَكَرٍ وَأُنثَى وَجَعَلْنَاكُمْ شُعُوبًا وَقَبَائِلَ لِتَعَارَفُوا إِنَّ أَكْرَمَكُمْ عِندَ اللَّهِ أَتْقَاكُمْ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ خَبِير}.[٥]
9- سورة النحل: قالِ اللهِ تعالى: {مَنْ عَمِلَ صَالِحًا مِنْ ذَكَرٍ أَوْ أُنْثَى وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَنُحْيِيَنَّهُ حَيَاةً طَيِّبَةً وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ أَجْرَهُمْ بِأَحْسَنِ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ}.[٤]
10- سورة النساء: قال الله تعالى: {يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لاَ يَحِلُّ لَكُمْ أَن تَرِثُوا النِّسَاءَ كَرْهًا وَلاَ تَعْضُلُوهُنَّ لِتَذْهَبُوا بِبَعْضِ مَا آتَيْتُمُوهُنَّ إِلاَّ أَن يَأْتِينَ بِفَاحِشَةٍ مُّبَيِّنَةٍ وَعَاشِرُوهُنَّ بِالْمَعْرُوفِ فَإِن كَرِهْتُمُوهُنَّ فَعَسَى أَن تَكْرَهُوا شَيْئًا وَيَجْعَلَ اللَّهُ فِيهِ خَيْرًا كَثِيرًا}.[٣]
11- قال الله تعالى: {يَا أَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمُ الَّذِي خَلَقَكُم مِّن نَّفْسٍ وَاحِدَةٍ وَخَلَقَ مِنْهَا زَوْجَهَا وَبَثَّ مِنْهُمَا رِجَالاً كَثِيرًا وَنِسَاءً وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي تَسَاءَلُونَ بِهِ وَالأَرْحَامَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَيْكُمْ رَقِيبًا}.[١]
12- له پهيجى(الفكره):
إِنَّ اللَّهَ اصْطَفَاكِ وَطَهَّرَكِ وَاصْطَفَاكِ عَلَى نِسَاءِ الْعَالَمِينَ ﴿٤٢ آل عمران﴾
فَإِنْ كُنَّ نِسَاءً فَوْقَ اثْنَتَيْنِ فَلَهُنَّ ثُلُثَا مَا تَرَكَ ﴿١١ النساء﴾
يَا نِسَاءَ النَّبِيِّ مَنْ يَأْتِ مِنْكُنَّ بِفَاحِشَةٍ مُبَيِّنَةٍ يُضَاعَفْ لَهَا الْعَذَابُ ضِعْفَيْنِ ﴿٣٠

الأحزاب
يَا نِسَاءَ النَّبِيِّ ﴿٣٢ الأحزاب﴾
لاَ يَسْخَرْ قَوْمٌ مِنْ قَوْمٍ عَسَى أَنْ يَكُونُوا
خَيْرًا مِنْهُمْ وَلاَ نِسَاءٌ ﴿١١ الحجرات﴾
مِنْ نِسَاءٍ عَسَى أَنْ يَكُنَّ خَيْرًا مِنْهُنَّ ﴿١١
الحجرات﴾
يُذَبِّحُونَ أَبْنَاءَكُمْ وَيَسْتَحْيُونَ نِسَاءَكُمْ
﴿٤٩ البقرة﴾
أُحِلَّ لَكُمْ لَيْلَةَ الصِّيَامِ الرَّفَثُ إِلَى
نِسَائِكُمْ ﴿١٨٧ البقرة﴾
قُلْ هُوَ أَذًى فَاعْتَزِلُوا النِّسَاءَ فِي الْمَحِيضِ
﴿٢٢٢ البقرة﴾
نِسَاؤُكُمْ حَرْثٌ لَكُمْ فَأْتُوا حَرْثَكُمْ أَنَّى
شِئْتُمْ ﴿٢٢٣ البقرة﴾
لِلَّذِينَ يُؤْلُونَ مِنْ نِسَائِهِمْ تَرَبُّصُ
أَرْبَعَةِ أَشْهُرٍ ﴿٢٢٦ البقرة﴾
وَإِذَا طَلَّقْتُمُ النِّسَاءَ فَبَلَغْنَ أَجَلَهُنَّ
فَأَمْسِكُوهُنَّ بِمَعْرُوفٍ ﴿٢٣١ البقرة﴾
وَإِذَا طَلَّقْتُمُ النِّسَاءَ فَبَلَغْنَ أَجَلَهُنَّ
فَلاَ تَعْضُلُوهُنَّ ﴿٢٣٢ البقرة﴾
وَلاَ جُنَاحَ عَلَيْكُمْ فِيمَا عَرَّضْتُمْ بِهِ مِنْ
خِطْبَةِ النِّسَاءِ ﴿٢٣٥ البقرة﴾
لاَ جُنَاحَ عَلَيْكُمْ إِنْ طَلَّقْتُمُ النِّسَاءَ مَا
لَمْ تَمَسُّوهُنَّ ﴿٢٣٦ البقرة﴾
زُيِّنَ لِلنَّاسِ حُبُّ الشَّهَوَاتِ مِنَ النِّسَاءِ
وَالْبَنِينَ ﴿١٤ آل عمران﴾
فَقُلْ تَعَالَوْا نَدْعُ أَبْنَاءَنَا وَأَبْنَاءَكُمْ
وَنِسَاءَنَا وَنِسَاءَكُمْ ﴿٦١ آل عمران﴾
وَخَلَقَ مِنْهَا زَوْجَهَا وَبَثَّ مِنْهُمَا رِجَالاً
كَثِيرًا وَنِسَاءً ﴿١ النساء﴾
وَإِنْ خِفْتُمْ أَلاَّ تُقْسِطُوا فِي الْيَتَامَى
فَانْكِحُوا مَا طَابَ لَكُمْ مِنَالنِّسَاءِ ﴿٣ النساء﴾
وَآتُوا النِّسَاءَ صَدُقَاتِهِنَّ نِحْلَةً ﴿٤ النساء﴾
وَلِلنِّسَاءِ نَصِيبٌ مِمَّا تَرَكَ الْوَالِدَانِ
وَالأَقْرَبُونَ ﴿٧ النساء﴾
وَاللاَّتِي يَأْتِينَ الْفَاحِشَةَ مِنْ نِسَائِكُمْ
فَاسْتَشْهِدُوا عَلَيْهِنَّ أَرْبَعَةً مِنْكُمْ ﴿١٥

النساء
يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لاَ يَحِلُّ لَكُمْ أَنْ تَرِثُوا النِّسَاءَ كَرْهًا ١٩ النساء
وَلاَ تَنْكِحُوا مَا نَكَحَ آبَاؤُكُمْ مِنَ النِّسَاءِ إِلاَّ مَا قَدْ سَلَفَ ٢٢ النساء
13- قوله سبحانه: وَقَرْنَ فِي بُيُوتِكُنَّ وَلا تَبَرَّجْنَ تَبَرُّجَ الْجَاهِلِيَّةِ الأُولَى [الأحزاب:33]
14- قوله سبحانه: وَالْقَوَاعِدُ مِنَ النِّسَاءِ اللاتِي لا يَرْجُونَ نِكَاحًا فَلَيْسَ عَلَيْهِنَّ جُنَاحٌ أَنْ يَضَعْنَ ثِيَابَهُنَّ غَيْرَ مُتَبَرِّجَاتٍ بِزِينَةٍ وَأَنْ يَسْتَعْفِفْنَ خَيْرٌ
15- قال تعالى: فَاسْتَجَابَ لَهُمْ رَبُّهُمْ أَنِّي لاَ أُضِيعُ عَمَلَ عَامِلٍ مِنْكُمْ مِنْ ذَكَرٍ
و أُنْثَى بَعْضُكُمْ مِنْ بَعْضٍ [آل عمران: 195
بەو هەموو(فەرموودە و شەریعە و گشت شێوەکانی رەقابە بە کامیراشەوە و ڕێگری و یاسا و چاودێری و فشار و نەریتە)و بە (پێلیسی الامر بالمعروف و النهی عن المنکر)رەفتار لەگەل ژن دەکرێت، ئەوجا سەرئەنجام دەبینین ژن بووە بە کۆلەیەکی هاوچەرخ و لەشفرۆشی لەژێرناوی ئاین و بە پشتیوانی زانا ئاینییەکان بڕاوبڕتەوەو لەشفرۆشی نهێنیش زۆر زۆرترە و شوێنی(خۆشەویستی وەك ئەرکێکی رەوشتانە و ئیستاتیکی مرۆیی)لەقکراوە بەهۆی ستەمکاری و کەپت و چاودیری ونەریت کە کەسایەتی شیزۆفرین پەروەردە دەبێ: وێات کراوە بە سێزانیخانەیەکی ئێجگار گەورە و نهێنییەکانی بڕاوترە و مەترسیدارترە. بێ گاێتەجاێی و گەمژاندنی خەڵك، پێلیس و مەلاکان دێیان خۆشدەکەن بە دەستگیرکردنی چەند لەشفرۆشێکی هەژار لە کناری شەقامەکان یان هەندێ موتێل و خانوو!
لە ئێروپاشدا بێ نموونە لەپاێ حکومەت و ئەو هەموو یاسا و مافە مرۆییانە، لە هەر کیوسك و بانزینخانەك دەیان گۆڤاری پۆرنۆ دانراوەو بە هەزاران پەیج و ڤیدیو و ریکلام و کەناێی تەلەفزیون و لە شوێن وێستگە و دیوارەکان بە وێنەی سێکسی کچ، هەروا بێ کۆمپانیا و بەرهەمە تازەکانیان پەرەیان پێدەدرێ.
لینین لەبارەی(پێنجەمین کۆنگرێی جیهانی لێ دژی بازرگانی بێ کیژان)لە لەندهن ڕێکخرا ئەم وتارەی نووسیوە:
(دۆقەکان، کۆنتیسەکان، ئێسقوف و قەشەکان، حاخامەکان،

فەرمانبەران و پۆلیس و، هەموو جارێ پیاوێ بەرژوا خەرخوازەکان لیهاتوویی خیانیان پیشاندا! بەم بۆنەیەوە مەزی خواردنی ئاهەنگەکێ و ئاهەنگی پشوازیکردنی گورێ بەکراو وتار لەبارەی زیان و نزمی سزانی خوندرایەوە!
بەنام ئامرازکانی ئو خباتێ چ بوون کە ئو نوندرێ بەرژوازییە رکپشانی ئو کنگرکیە، داوایانکرد؟ دوو ئامرازی سرکیان پکهنابوو: ئاین و پلیس. هەردووکیان وک خیان دەبن، متمانەترین و دابینترین ئامرازن لە دژی کاری سزانی!
یکک لە نوندرێ ئنگلیزییەکانی کنگرکێ شانازی بەوە دکرد-وک هەواننری((رۆژنامەی گل)) کە لە لایبزك دەردچێ، رایگیاند- لە پرلماندا یاسای سزای جستەیی بەکردووە بە ئوانەی کاری زیناکاری بەوە دەبن. ئمەیە پاوانی((شارستانی- متمدن) بە لەناوبردنی سزانی.
خانمکی کنەدی خشحالی خی دەرخست بە پلیس و چاودێری پلیسی ژن لسەر ژنە((بە رووشتکان))، بەنام لەبارەی زیادکردنی کری کاری کرکارانی ژن، تبینی ئوەی هەبوو کە ئو ژنانە شایانی زیادکردنی کری کار نین.
قشەیکی ئەمانی، بەربەاوبوونی متریالیستی سردەم کە لەنو گلدا لزیادبووندایە، محکومکردو، بەبوای ئم، ئو متریالیستییە دبتە هەی بەاوبوونی خشویستی ئازاد.
کاتێ گونتر(نوننری نمسا)هویدا مسەلەی هەکمەایەتییەکانی سزانی، دستکورتی و کەواری خزانە کرکارییەکان، سرمایەگوزاری بە کاری منداڵ، مسەلەی نیشتجبوون کە بوو بە کشەیکی لرادەبەدەر، هتد...، بوروژنە،- بە هاتوهاواری دوژمنکارانە، ناچاریان کرد، بدەنگ ببە!
بەنام نوننرکان بخیان باسی لایەنی ئامژگاری و ئاهەنگەوانە لبارەی پایەبرزکان کرد. بە نموونە کاتێ ئیمبراتۆری ئەمانیا لە برلین سردانی خانوویکی منداهەنان دکا و بە ئوەی خاون شکێ بە وننەی ئو دایکانە هاوسرگیریان نکردووە، ئنگوستیلە دکن بە پنجەی منداەکان"ناشرعییەکان"!
ئا لرەوە دتوانین بزانین چ دووویەکی قیزونی بەرژوازی لەو کنگرە ئریستوکراتییە بەرژوازییانە، باەستێ. ساختچییەکانی کارێ خەرخوازییەکان و پشتگیرکرێ پلیسییەکان لە گاتجاەی بە نداری و

پێككەوتەیی لە پێناو((لەناوبردنی سەزانی))کە رێك لەلایەن ئەریستوکرات و بەرژوازییەکانەوە پشتیوانی دەکرێ، کەدبنەوە. (لە رابوتشایا براڤدا، ژمارە 1، 13/7/1913 جلدی23، لاپەڕەی 331ـ332).

(دریژەی هەیە)